

**153 § LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI LAIKSI
ASUINRAKENNUSTEN JA ASUNTOJEN KORJAUSAVUSTUKSISTA**

Kh § 153 / 16.05.2016, liite 4

Rakennustarkastaja Hannu Hukki, puh. 0400-193790

Ympäristöministeriö on pyytänyt Sodankylän kunnan lausuntoa (YM003:00/2016) luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi asuinrakennusten ja asuntojen korjausavustuksista (liite).

Esityksen pääasiallinen sisältö

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki asuinrakennusten ja asuntojen korjausavustuksista. Avustuksilla parannettaisiin iäkkäiden ja vammaisten mahdollisuuksia kotona asumiseen sekä edistettäisiin asuinrakennuskannan esteettömyyttä.

Laissa säädettäisiin avustusten myöntämisedellytyksistä ja enimmäismääristä. Valtionapuviranomaisena avustuksissa toimisi Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus.

Avustusta hissien jälkiasentamiseen olemassa olevaan kerrostaloon ja liikemiesesteiden poistamiseen asuinrakennuksessa voitaisiin myöntää yhteisölle ilman sosiaalista tai taloudellista tarveharkintaa.

Iäkkään ja vammaisen henkilön asunnon korjaamiseen tarkoitettua avustusta voitaisiin myöntää vain luonnolliselle henkilölle. Avustuksen myöntämisessä noudatettaisiin sosiaalista ja taloudellista tarveharkintaa.

Lailla kumottaisiin nykyinen laki asuntojen korjaus-, energia- ja terveyshaitta-avustuksista.

Ehdotus liittyy valtion vuoden 2017 talousarvioon ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2017.

Hallitusohjelma

Pääministeri Juha Sipilän hallituksen ohjelman mukaan hallituskauden tavoitteena hyvinvoinnin ja terveyden alalla on muun muassa, että iäkkäiden ihmisten kotiin saatavia palveluja on painotettu. Omaishoitoa on vahvistettu. Hallituskauden kärkihankkeena tavoitteen saavuttamiseksi on kehittää ikäihmisten kotihoitoa ja vahvistaa kaiken ikäisten omaishoitoa. Kärkihankkeessa muun muassa varmistetaan vanhuspalvelulain toteutuminen kotihoitoa lisäten.

Hallitusohjelman keskeinen teema on normien purkaminen. Säädösten sujuvoittaminen on yksi hallituksen kärkihankkeista. Hallitusohjelman mukaan säädöspolitiikan ohjausta selkeytetään, tavoitteena sääntelyn nettomääräinen keventäminen ja säädöksille vaihtoehtoisten ohjauskeinojen käytön lisääminen.

Hallitusohjelman yhtenä rakennepoliittisena uudistuksena on kuntien kustannusten karsiminen, jossa tavoitteena on vähentää kuntien kustannuksia 1 miljardilla eurolla karsimalla lakisääteisiä tehtäviä sekä niiden toteuttamista ohjaavia velvoitteita. Hallitus ei myöskään anna kunnille lainkaan uusia tehtäviä tai velvoitetta vaalikaudella 2015-2019.

Yhteenvedo nykytilan arvioinnista

Voimassa olevassa asuntojen korjaus-, energia- ja terveyshaitta-avustuksista annetussa laissa on säädetty kuudesta eri avustusmuodosta. Sitä on muutettu neljästi sen voimaan tulon jälkeen, mikä on johtanut vaikeaselkoisuuteen. Osa lain avustusmuodoista ei enää ole tarkoituksenmukaisia ja myöntämisen edellytykset ovat jossain määrin epäselvät. Valtion-

apuviranomaisen tehtävät on säädetty osin ARA:lle ja osin kunnille. Talouspoliittinen ministerivaliokunta on 16.2.2016 linjannut, että valtionapuviranomaisen tehtävät siirretään kaikkien avustusten osalta ARA:lle.

Hissi- ja esteettömyysavustuksen osalta enimmäisosuudeksi on ehdotettu 45 prosenttia, kun se nykyisen korjausavustuslain mukaan on 50 prosenttia.

lökkään ja vammaisen henkilön asunnon korjaamiseen myönnettävän avustuksen enimmäisosuudeksi on ehdotettu 70 prosenttia, kun se nykyisen korjausavustuslain mukaan on porrastettu 40 ja 70 prosenttiin.

Nykyisen korjausavustuslain nojalla myönnettävän vanhusten asuntojen korjausavustuksen myöntämisen edellytys on että asunnossa pysyvästi asuvasta ruokakunnasta vähintään yhden henkilön tulee olla 65-vuotias tai tätä vanhempi. Lakiluonnoksen valmistelussa on pidetty 70 vuoden ikärajaa tarkoituksenmukaisimpana.

Avustushakemusten toimittaminen ja lausuntojen antamisen osalta on pidetty sujuvimpana vaihtoehtona että hissi- ja esteettömyysavustukset toimitettaisiin suoraan ARA:aan, joka tarvittaessa pyytäisi kunnan lausunnon.

lökkäiden ja vammaisten asuntojen korjausavustukset toimitettaisiin asunnon sijaintikuntaan ja kunta antaisi aina lausunnon.

RAKENNUSTARKASTAJAN EHDOTUS:

Sodankylän kunta pitää periaatteessa hyvänä että kaikki valtionapuviranomaistehtävät keskitetään Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskukseksi (ARA). Nykytilaan nähden ehdotetussa lainsäädännössä poistettaisiin kunnilta vanhusten ja vammaisten asuntojen korjausavustusten myöntämis- ja maksatustehtävä ja siirrettäisiin se ARA:lle.

Kunnalle kuitenkin jää merkittävä tehtäväkenttä lakiehdotuksen 10 §:n 2 momentin mukaisena lausunnon antajana. Lausuntoa antaessaan kunta tulee käytännössä tutkia hakemus perusteellisesti. Lisäksi lakiehdotuksen 12 §:n mukaisia tarkastustehtäviä tulee todennäköisesti ohjautumaan kuntiin. Käytännössä tämä johtaa siihen, että hallitusohjelman rakennepoliittinen uudistus, jossa tavoitteena on vähentää kuntien kustannuksia karsimalla lakisääteisiä tehtäviä, sekä niiden toteuttamista ohjaavia velvoitteita ei tule toteutumaan näiltä osin. Huomioitava on lisäksi, että avustuksen hakija voi muutoksen myötä tuntea päätöksen tekijänä ARA:n etäisemmäksi kuin oman kunnan.

Kunta pitää hyvänä avustusmuotojen selkeyttämistä karsimalla avustusmuodot kahteen eri avustusmuotoon aiemman kuuden sijaan. Tässä tulee kuitenkin huomioida, että aiempien avustusmuotojen tavoitteet tulevat huomioiduksi, mm. energiataloudella on suuri merkitys, kun huomioidaan Lapin olosuhteet.

lökkään ja vammaisen henkilön asunnon korjaamiseen myönnettävän avustuksen enimmäisosuuden yhtenäistäminen kaiken avustettavan työn osalta 70 %:iin on hyvin perusteltu yleisperusteluissa.

Jotta avustus pidentäisi mahdollisimman paljon iäkkään ihmisen kotona asumisaikaa ja säästäisi näin yhteiskunnalle aiheutuvia kustannuksia, tulisi avustuksen saajan ikäraja pitää ennallaan 65 vuodessa. Tässä tulisi myös

huomioida Lapin pitkät välimatkat ja iäkkään ihmisen oma toimintakyky korjaushankkeen eri vaiheissa.

Hissi- ja esteettömyysavustuksen osalta enimmäisosuuden laskeminen vaikuttaa osaltaan investointipäätökseen. Sodankylässä ei ole tätä avustusmuotoa haettu aiemminkaan, perustuen todennäköisesti hissien jälkiasentamisesta aiheutuviin korkeisiin kustannuksiin.

VS. KUNNANJOHTAJAN ESITYS:

Kunnanhallitus hyväksyy rakennustarkastajan ehdotuksen.

KÄSITTELY:

Rakennustarkastaja Hannu Hukki esitteli asiaa ennen päätöksentekoa.

PÄÄTÖS:

Päätösesitys hyväksyttiin.

Tiedoksi: Ympäristöministeriö

Otteen oikeaksi todistaa

Sodankylässä 19.5.2016

Hannele Saari
Pöytäkirjanpitäjä

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA
VALITUSOSOITUS

SODANKYLÄN KUNTA
Kunnanhallitus

Kunnanhallituksen päätös 16.5.2016 § 153

Muutoksenhakukielto:

HallintolainkäyttöL 5 §:n mukaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Tiedoksianto asianosaiselle

Lähetetty tiedoksi sähköisesti 19.5.2016 / Hannele Saari